

Správa o výsledku kontroly prostriedkov Európskej únie poskytnutých prijímateľom pomoci v rámci SOP Ľudské zdroje Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Úvod

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s Plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť splnenie merateľných ukazovateľov úspešnosti a súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri použití finančných prostriedkov poskytnutých z Európskej únie (ďalej len „EÚ“) na rozvoj aktívnej politiky trhu práce, posilnenie sociálnej inklúzie a rovnosti príležitosti na trhu práce ako aj zvýšenie kvalifikácie a adaptability zamestnancov a osôb vstupujúcich na trh práce.

Predmetom kontrolnej akcie bola charakteristika kontrolovaného subjektu, charakteristika a popis projektu, zmluva o poskytnutí nenávratného finančného príspevku, vecné plnenie projektu v nadväznosti na harmonogram predpokladanej realizácie projektu, splnenie cieľov a hodnotiacich ukazovateľov, financovanie projektu so zameraním na dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri jeho realizácii a tiež účinnosť riadiaceho a kontrolného systému.

Kontrola bola vykonaná v čase od 02.04.2009 do 25.05.2009 v kontrolovanom subjekte Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre so sídlom Tr. A. Hlinku 2, 949 76 Nitra, ktorý bol konečným prijímateľom (ďalej aj „SPU“ alebo „prijímateľ“) finančných prostriedkov Európskeho sociálneho fondu (ďalej len „ESF“) a prostriedkov štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR“) poskytnutých na realizáciu projektu „Príprava absolventov vysokých škôl pre implementačné a platobné agentúry – PAVIPA“ (ďalej aj „projekt“). Kontrolovaným obdobím bolo obdobie prípravy a realizácie projektu, roky 2005 až 2008.

Výsledky kontroly

1. Charakteristika kontrolovaného subjektu

SPU je vrcholnou vzdelávacou a vedeckou ustanovizňou, ktorej hlavnou úlohou je poskytovanie vysokoškolského vzdelávania na základe vedeckých poznatkov v oblasti poľnohospodárstva, rozvoja vidieka a v príbuzných odvetviach a tvorivé vedecké bádanie. Od 01.04.2002 je verejnoprávnou a samosprávnou inštitúciou, ktorá sa zriaďuje a zrušuje zákonom.

Základom finančného hospodárenia SPU je rozpočet, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Svoje potreby financuje predovšetkým z dotácií zo štátneho rozpočtu, vlastných príjmov a z ďalších zdrojov.

2. Charakteristika a popis projektu

Základným cieľom projektu bolo pripraviť nezamestnaných absolventov vysokých škôl pre implementačné a platobné agentúry, ktoré administrujú európske štrukturálne fondy na Slovensku, pričom využiť vzdelanostný a osobnostný potenciál nezamestnaných mladých ľudí bez praxe k posilneniu kľúčových zručností, uľahčiť integráciu a reintegráciu uchádzačov o zamestnanie na trhu práce.

Cieľovou skupinou projektu bolo 60 nezamestnaných ľudí s vysokoškolským vzdelaním do 35 rokov, ktorí boli v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Dosiachnutie cieľov projektu bolo sústredené do realizácie aktivít vo forme modulov, a to v module 1 – Základné prednášky z rôznych sfér hospodárskeho života EÚ, v module 2 – Odborné prednášky z oblasti fungovania a riadenia implementačných a platobných agentúr, z oblasti štrukturálnych fondov, cyklu riadenia projektov, z oblasti verejného obstarávania, v module 3 – Odborné prednášky spojené so študijnou cestou – sektorové skúsenosti spojené s tvorbou a implementáciou projektov sektorových operačných programov, v module 4 – Využitie výpočtovej techniky pre administratívu projektov a v module 5 – Praktická príprava pre Pôdohospodársku platobnú agentúru.

Inovatívnosť projektu spočívala v príprave ľudí na nové funkcie do nových inštitúcií pre programovacie obdobie 2007 – 2013. Očakávanými výsledkami projektu na výstupe bol počet uchádzačov o zamestnanie zúčastnených na aktivitách projektu - v roku 2006 - 20, v roku 2007 – 60; vo výsledku bol počet uchádzačov o zamestnanie, ktorí úspešne ukončili aktivity – 45; % umiestnenia 1 mesiac po ukončení kurzu – 20 % a dopadom bolo % zamestnaných absolventov vzdelávania a prípravy pre trh práce po 6 mesiacoch od ukončenia kurzu – 70 %.

Projekt priamo nadväzoval na požiadavky Národného akčného plánu zamestnanosti vo veci modernizácie a rozšírenia modulového systému ďalšieho vzdelávania občanov a v súvislosti s možnosťou čerpania finančných prostriedkov z EÚ nadväzoval aj na potrebu kvalifikovaných pracovných síl pre implementačné a platobné agentúry a pre súkromný sektor v oblasti poradenstva pre čerpanie jednotlivých fondov EÚ.

Realizácia projektu bola zameraná na nitriansky, banskobystrický a košický región charakterizovaných vysokou koncentráciou absolventov vysokých škôl, z ktorých značná časť nenachádzala uplatnenie na trhu práce a predstavovala tak nevyužitý vzdelanostný potenciál. Základné ukazovatele, ciele a aktivity projektu boli v súlade s výzvou na predkladanie projektu – výzva č. SOP LZ-2005/1.3/01 zo dňa 05.08.2005 na Opatrenie 1.3 Rozvoj vzdelávania a prípravy uchádzačov o zamestnanie s cieľom zlepšiť ich možnosti na trhu práce.

3. Realizácia projektu

3.1 Zmluva o poskytnutí NFP

Projekt bol implementovaný na základe Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku k projektu č. 2005/1.3/01/162 Názov projektu: Príprava absolventov vysokých škôl pre implementačné a platobné agentúry - „PAVIPA“, ktorá bola uzatvorená medzi Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej aj „RO“ alebo „MPSVR SR“) a SPU dňa 29.06.2006 v znení Dodatku č. 1 zo dňa 15.11.2006 (ďalej len „zmluva o NFP“). Dodatkom č. 1 okrem úprav podmienok zmluvy boli z jej príloh vypustené prílohy č. 2 až 8, ktoré upravoval Metodický pokyn k realizácii projektov pre konečného prijímateľa/príjemcu pomoci z ESF. Ďalšie zmeny boli vykonané formou 9 autorizovaných poznámok. Ich predmetom bolo rozšírenie cieľovej skupiny do 35 rokov, zmeny v rozpočte a zmeny v matici personálneho zabezpečenia.

Podľa uvedenej zmluvy o NFP predpokladané celkové oprávnené výdavky projektu boli schválené v sume 179,6 tis. EUR (5 412,2 tis. Sk¹), z toho nenávratný finančný príspevok v celkovej výške 170,7 tis. EUR (5 141,6 tis. Sk), t.j. 95 % z celkových oprávnených výdavkov (ďalej aj „COV“), v tom príspevok z ESF 143,7 tis. EUR (4 329,8 tis. Sk), t.j. 80 % a príspevok zo ŠR 27 tis. EUR (811,8 tis. Sk), t.j. 15 % z COV. Prijímateľ sa zaviazal financovať z vlastných zdrojov minimálne 8,9 tis. EUR (270,6 tis. Sk), t.j. min. 5 % z oprávnených nákladov.

3.2 Vecné plnenie projektu v nadväznosti na harmonogram predpokladanej realizácie projektu

3.2.1 Časový harmonogram realizácie projektu

Kontrolou realizácie jednotlivých aktivít v nadväznosti na schválený harmonogram predpokladanej realizácie projektu bolo zistené, že časový harmonogram bol dodržaný, keď projekt bol implementovaný v období mesiacov júl 2006 až október 2007, t.j. doba realizácie bola 16 mesiacov, čo bolo v súlade so zmluvou o NFP.

3.2.2 Publicita projektu

Kontrolou vybranej vzorky publicity projektu bolo zistené v troch zverejnených článkoch vo vedeckom časopise a novinách chýbajúce logo ESF a informácia „Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou.“, ktorá nebola uverejnená ani v inzeráte novín.

Tým kontrolovaný subjekt **nepostupoval v súlade s článkom IX ods. 9 zmluvy o NFP**, podľa ktorého: *„Prijímateľ je povinný uviesť do všetkých ním vypracovaných podkladov ... a počas realizácie projektu na mieste realizácie projektu logo ESF a zreteľne, jasne a čitateľne oznam, že sa na financovaní zámerov, ktoré sú predmetom tejto zmluvy, spolupodieľa Európska únia a to v nasledujúcom znení: „Tento projekt je spolufinancovaný Európskou úniou.“*

3.3 Splnenie cieľov a ukazovateľov úspešnosti

Vyhodnotenie merateľných ukazovateľov projektu stanovených v zmluve o NFP:

Výstup: Na aktivitách projektu sa v roku 2006 zúčastnilo 20 uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“), v roku 2007 ich kumulatívny počet v troch kurzoch organizovaných v Nitre, v Košiciach a v Lučenci dosiahol 63. Tým bol ukazovateľ počtu UoZ zúčastnených na aktivitách projektu aj v roku 2006 aj v roku 2007 splnený. V priebehu realizovaných aktivít odišlo niekoľko účastníkov kurzu.

Výsledok: Z plánovaných 45 UoZ úspešne ukončilo aktivity záverečnou skúškou 43 UoZ a jeden UoZ, ktorí absolvoval všetky aktivity sa na skúšky nedostavil. Ukazovateľ bol splnený na 95,56 %. Jeden mesiac po ukončení kurzu sa umiestnilo v zamestnaní 60,46 % UoZ, pričom predpoklad bol 20 %.

Dopad: Podľa Správy o dopadoch projektu pre SOP Ľudské zdroje zo 43 úspešných absolventov kurzu bolo k 30.04.2008 na príslušných úradoch práce evidovaných spolu 9 UoZ. Ostatní absolventi kurzu v počte 34 boli k tomuto dátumu vyradení z evidencie UoZ. Sledovaný ukazovateľ dopadu bol splnený na 79,1 %, čo znamenalo prekročenie plánovaného ukazovateľa dopadu o 9,1 %. Najvyššie percento zamestnania absolventov kurzov zaznamenali Košice na úrovni 100 %, Nitra zaznamenala 91 % a Lučenec najnižšie percento 46,6 %. Údaje získal kontrolovaný subjekt od príslušných úradov práce. Ukazovateľ dopadu bol splnený.

Ciele projektu, pripraviť nezamestnaných absolventov vysokých škôl pre implementačné

a platobné agentúry, boli splnené.

3.3.1 Monitorovacie správy

Kontrolou bolo zistené, že prijímateľ zo šiestich priebežných monitorovacích správ v stanovenej lehote nepredložil RO monitorovaciu správu č. 4, keď omeškanie predstavovalo 4 dni.

Tým konanie kontrolovaného subjektu **nebolo v súlade s ustanovením článku III ods. 2 písm. g) zmluvy o NFP**, podľa ktorého mal povinnosť: „*Prijímateľ počas realizácie projektu ... g) predkladať RO za každý kalendárny štvrtrok trvania realizácie projektu monitorovaciu správu za uplynulé obdobie. ..., a to do 15 dňa v mesiaci po uplynutí sledovaného obdobia.*“

3.4. Financovanie projektu so zameraním na dodržanie všeobecne záväzných právnych predpisov a zmluvných podmienok pri jeho realizácii

3.4.1 Zdroje financovania projektu a jeho priebeh, oprávnenosť použitia verejných prostriedkov v nadväznosti na rozpočtové pravidlá, Nariadenie Komisie (ES) č. 448/2004 a zmluvné podmienky

Podľa predloženej dokumentácie, pri implementácii projektu kontrolovaný subjekt vykázal celkové oprávnené náklady v sume 135,7 tis. EUR (4 088 tis. Sk), z toho pripadajúci nárokovateľný 95 % podiel NFP predstavoval sumu 128,9 tis. EUR (3 884 tis. Sk). Oproti rozpočtu výdavkov 179,7 tis. EUR (5 412,2 tis. Sk) dosiahol úsporu 44 tis. EUR (1 324,2 tis. Sk). Úsporu dosiahol vo všetkých druhoch vecného členenia výdavkov, najmä v personálnych výdavkoch, pri obstaraní zariadenia a vybavenia, pri podpore frekventantov cieľových skupín a v ostatných nákladoch.

Financovanie projektu prebiehalo v súlade so zmluvou o NFP formou zálohových platieb. Prijímateľ predložil na RO 4 žiadosti o zálohovú platbu, na základe ktorých mu boli poskytnuté zálohové platby v celkovej sume 137,5 tis. EUR (4 141,1 tis. Sk). Na základe 11 žiadostí o zúčtovanie zálohovej platby (ďalej len „ŽoZZP“) RO zúčtoval 95 % uznaných oprávnených výdavkov formou NFP v sume 128,6 tis. EUR (3 874,2 tis. Sk).

Prijímateľ nedočerpal poskytnutú zálohovú platbu v sume 8,9 tis. EUR (266,9 tis. Sk). Uvedená suma bola na základe žiadosti RO zo dňa 23.03.2009 vrátená na účet platobnej jednotky RO dňa 30.04.2009, z toho z toho 7,5 tis. EUR (224,7 tis. Sk) za zdroj EÚ a 1,4 tis. EUR (42,2 tis. Sk) za zdroj ŠR.

V žiadosti prijímateľa o platbu - priebežná a zároveň záverečná č. 01 zo dňa 08.12.2008 požadoval SPU refundáciu uhradených výdavkov projektu v období od 22.11.2008 do 05.12.2008 v sume 0,3 tis. EUR (9,3 tis. Sk), ktoré vyfinancoval z vlastných zdrojov. Do ukončenia kontroly nebol projekt finančne ukončený.

Kontrolou ŽoZZP bolo zistené, že prijímateľ v ŽoZZP č. 01, č. 02 a č. 03 požadoval zúčtovať zálohovú platbu zo zdrojov EÚ a ŠR v 100 % sume ním vyčíslených COV, pričom mal požadovať len 95 % z COV.

Kontrolou údajov v záverečnej žiadosti konečného prijímateľa o platbu zo dňa 08.12.2008 bol zistený nesúlad medzi sumou celkových oprávnených výdavkov projektu a sumou čerpania rozpočtu. Nesúlad vznikol z dôvodu, že prijímateľ nezohľadnil schválené neoprávnené výdavky RO pri jednotlivých položkách rozpočtu.

Kontrolovaný subjekt tým **nekonal v súlade s článkom IX ods. 2 zmluvy o NFP**, podľa

ktorého: „*Prijímateľ je povinný vo všetkých dokumentoch, ktoré je na základe tejto zmluvy povinný predkladať RO alebo inému orgánu finančného riadenia uvádzať úplné a pravdivé informácie.*“

Kontrolou dodržiavania dvojmesačných intervalov zúčtovávania zálohových platieb bolo zistené, že v niektorých prípadoch nebol dodržiavaný, keď napríklad ŽoZZP č. 03 za obdobie uhradených výdavkov 02.12.2006 až 31.01.2007 bola predložená na MPSVR SR dňa 15.02.2007 a ŽoZZP č. 04 za obdobie od 01.02.2007 do 30.03.2007 zo dňa 30.04.2007 bola zaevidovaná na MPSVR SR až dňa 16.07.2007. Podobne aj ŽoZZP č. 05 za obdobie od 01.04.2007 do 31.05.2007 zo dňa 15.06.2007 bola zaevidovaná na MPSVaR SR až dňa 07.12.2007. Prijímateľ mal v tom čase poskytnutú zálohu.

Tým kontrolovaný subjekt **nekonal v súlade s ustanovením článku VII ods. 5 zmluvy o NFP**, podľa ktorého: „*Konečný prijímateľ po poskytnutí zálohovej platby je túto zálohovú platbu povinný priebežne v minimálne mesačných, maximálne však dvojmesačných intervaloch zúčtovať, ...*“ a **v súlade s ods. 7 citovaného článku**, podľa ktorého: „*Každá nasledovná zálohová platba sa realizuje obdobným spôsobom, t. z., že konečný prijímateľ je povinný priebežne minimálne v mesačnom, maximálne však dvojmesačnom intervale zúčtovať poskytnuté prostriedky na predpísanom formulári na zúčtovanie zálohovej platby.*“

Kontrolou ŽoZZP bolo zistené, že prijímateľ uvádzal ako oprávnené výdavky aj neoprávnené výdavky, ktoré neboli v súlade s rozpočtom a podrobným komentárom k rozpočtu v niektorých položkách rozpočtu, napr. 1.2.1.1 diéty do 12 hodín, 1.2.1.2 diéty nad 42 hodín, 1.2.2.2.3 cestovné – Košice, 1.2.3 ubytovanie ai. v celkovej sume 4,4 tis. EUR (132,3 tis. Sk), z toho ekvivalent 95 % NFP predstavoval 4,2 tis. EUR (125,7 tis. Sk). RO ich schválil ako neoprávnené.

Tým kontrolovaný subjekt **nedodržel článok IV ods. 2 zmluvy o NFP**, podľa ktorého: „*Za oprávnené výdavky sa považujú len výdavky, ktoré sú vzhľadom na všetky okolnosti reálne, správne, aktuálne, ktoré sa navzájom neprekrývajú, a ktoré v plnej miere súvisia s realizáciou priloženého projektu, na spolufinancovanie ktorého bol finančný príspevok určený. Oprávnené výdavky a ich úhrada musí byť v súlade so slovenskou legislatívou a legislatívou Európskych spoločenstiev... a v súlade s rozpočtom, ktorý je súčasťou prílohy č. 1 tejto zmluvy.*“

Tým, že kontrolovaný subjekt **nedodržel** v prípadoch uvedených v bode 3.2.2, 3.3.1 a 3.4.1 **pravidlá a podmienky určené v zmluve o NFP, porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy“), podľa ktorého: „*Porušením finančnej disciplíny je... n) porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.*“

3.4.2 Preukázateľnosť oprávnených výdavkov a preverenie postupov pri verejnom obstarávaní zákaziek

Kontrolou účtovných dokladov bolo zistené, že prijímateľ účtoval o projekte analytickým spôsobom v rámci svojho účtovníctva v samostatnom finančnom stredisku. Finančné prostriedky poskytnutých zálohových platieb boli vedené v súlade so zmluvou o NFP na samostatnom bankovom účte vedenom v Štátnej pokladnici, v účtovníctve bol taktiež vedený ako

samostatný analytický účet.

Kontrolou preukázateľnosti účtovných prípadov projektu nebolo zistené porušenie zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

Kontrolou vzorky troch z deviatich vykonaných verejných obstarávaní dodávok, tovarov a služieb (ďalej len „VO“) na dodávky xerografického papiera, notebookov a tašiek a dodávku dataprojektorov nebolo zistené porušenie zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

4. Úroveň a využívanie výsledkov kontrolnej činnosti

Kontrolou bolo zistené, že predbežná finančná kontrola účtovných dokladov v prípadoch, v ktorých RO uznal neoprávnené výdavky v sume 4,4 tis. EUR (132,3 tis. Sk) nebola vykonávaná správne v nadväznosti na schválený rozpočet a podrobný komentár rozpočtu.

Tým kontrolovaný subjekt **nekonal v súlade s ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite“) podľa ktorého: *„Predbežnou finančnou kontrolou sa overuje súlad pripravovanej finančnej operácie so schváleným rozpočtom orgánu verejnej správy, s osobitnými predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a na základe ktorých sa Slovenskej republike poskytujú prostriedky zo zahraničia, uzatvorenými zmluvami, rozhodnutiami vydanými na základe osobitných predpisov alebo s internými aktmi riadenia o hospodárení s verejnými prostriedkami so zameraním na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť použitia verejných prostriedkov.“*

Počas implementácie projektu vykonal RO jednu monitorovaciu návštevu, pričom neboli zistené porušenia predpisov upravujúcich implementáciu projektu a s odporúčaním, aby projekt bol zaradený do Príkladov dobrej praxe ESF. Kontrolný subjekt, ktorého na kontrolnú činnosť poveril RO vykonal jednu kontrolu na mieste a zistil 4 porušenia. RO počas implementácie projektu vykonával administratívnu kontrolu všetkých žiadostí prijímateľa o zúčtovanie zálohovej platby. Jej vykonávaním zistil a schválil neoprávnené výdavky v sume 4,4 tis. EUR (132,3 tis. Sk).

Z á v e r

Projekt „Príprava absolventov vysokých škôl pre implementačné a platobné agentúry – PAVIPA“ bol implementovaný a všetky aktivity zrealizované k 31.10.2007. Dosiahnuté hodnoty merateľných ukazovateľov na výstupe boli splnené. Jeden ukazovateľ výsledku bol splnený a druhý na 95,56 %. Boli naplnené hodnoty indikátorov na dopade, v dôsledku čoho bola zabezpečená projektom predpokladaná udržateľnosť dosiahnutých výsledkov. Projekt nebol zo strany RO ku dňu ukončenia kontroly finančne vysporiadaný.

Kontrolou implementácie projektu bolo zistené najmä porušenie:

zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy

- nedodržaním zmluvných podmienok a pravidiel zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku týkajúcich sa publicity projektu, predloženia priebežnej monitorovacej správy, uvádzania úplných a pravdivých informácií v žiadostiach o zúčtovanie zálohovej platby a záverečnej žiadosti o platbu, priebežného pravidelného

zúčtovávania zálohových platieb v predpísaných intervaloch, čím bola porušená finančná disciplína,

zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite

- nevykonaním predbežnej finančnej kontroly účtovných operácií projektu v súlade s rozpočtom projektu a podrobným komentárom rozpočtu.

Výsledok kontroly bol prerokovaný so štatutárnym orgánom kontrolovaného subjektu.

Na základe výsledkov kontroly kontrolovaný subjekt prijal 3 opatrenia na odstránenie kontrolou zistených nedostatkov, plnenie ktorých bude NKÚ SR v rámci svojich kompetencií kontrolovať.